Uygulama Ö?retmenli?ine ?li?kin Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Uygulama Ö?retmenli?ine ?li?kin Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32365

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Uygulama Ö?retmenli?ine ?li?kin Tutum Ölçe?i, Ece Zehir Topkaya ve M. Yal?n taraf?ndan 2013 y?l?nda geli?tirilmi?, özgün bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, ö?retmen adaylar?n?n ve/veya halihaz?rda görev yapan ö?retmenlerin, ö?retmenlik uygulamas? süreçlerine ve **uygulama ö?retmenli?i** rolüne yönelik sahip olduklar? tutumlar? bilimsel olarak belirlemek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçe?in geli?tirme süreci, e?itim bilimleri alan?ndaki ihtiyaçlara cevap vermek üzere psikometri ilkelerine uygun olarak titizlikle yürütülmü?tür ve geçerlik ile güvenirlik çal??malar? ilgili akademik yay?nda detayl?ca sunulmu?tur. Ölçek, e?itimdeki uygulama süreçlerinin kalitesini art?rmaya yönelik ara?t?rmalar için temel bir araç sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Tutum ölçe?i, Uygulama Ö?retmenli?i, Ö?retmen Adaylar?, E?itim Bilimleri, Ö?retmenlik Uygulamas?, Ölçek Geli?tirme, Psikometri.

Yazarlar

Ece Zehir Topkaya, M. Yal?n

Amaç

Ölçe?in temel amac?, ö?retmen yeti?tirme programlar?nda kritik bir role sahip olan **uygulama ö?retmenli?i** görevine ili?kin bireylerin (ö?retmen adaylar? ve uygulay?c? ö?retmenler) sahip olduklar? olumlu veya olumsuz tutumlar? nicel olarak ölçmektir. Ö?retmen adaylar?n?n stajyerlik deneyimlerinde rehberlik eden uygulama ö?retmenlerine kar?? gösterdikleri tutum, stajyerlik ba?ar?s?n? ve gelecekteki mesleki yeterlili?i do?rudan etkileyebilir.

Bu tutumlar?n belirlenmesi, uygulama süreçlerinin kalitesini art?rmaya yönelik e?itim politikalar?n?n ve müfredat düzenlemelerinin yap?lmas?nda önemli bir veri kayna?? sa?lamaktad?r. Ölçek, uygulama ö?retmenlerinin rollerine verdikleri de?eri, bu görevin gereklili?ine ve faydas?na olan inançlar?n? tespit etmeyi hedefler, böylece uygulama ö?retmenli?i e?itimlerinin iyile?tirilmesi ve bu role yönelik motivasyonun art?r?lmas? için somut ad?mlar at?labilir.

Yap?

Ölçek, sosyal psikoloji ve e?itim psikolojisi alanlar?nda temel bir kavram olan **tutum** yap?s?n? ölçmektedir. Tutum (attitude), bir bireyin belirli bir nesneye, duruma veya kavramsal alana kar?? gösterdi?i duygusal, bili?sel ve davran??sal e?ilimlerin organize olmu? bir bütünüdür. Bu ba?lamda, ölçülen yap?, ö?retmenlerin uygulama ö?retmenli?i rolüne ili?kin genel alg?lar? ve e?ilimleridir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in geli?tirme sürecinde, uygulama ö?retmenli?ine ili?kin tutumun muhtemelen çok boyutlu oldu?u tespit edilmi?tir. Bu boyutlar genellikle uygulama ö?retmenli?inin zorluklar?, mesleki geli?im katk?s?, rehberlik rolünün önemi ve kurumsal destek alg?s? gibi alt bile?enleri içerebilir. Ölçe?in maddeleri, bu karma??k tutum setlerini bütüncül bir ?ekilde de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??mas?nda, ölçe?in ölçmek istedi?i yap?y? gerçekten ölçüp ölçmedi?ini gösteren çe?itli geçerlik çal??malar?n?n yürütüldü?ü belirtilmi?tir. Akademik çal??man?n ba?l???, ölçe?in geli?tirilmesine odakland???ndan, **yap? geçerli?i** (construct validity) için faktör analizi tekniklerinin (Aç?mlay?c? Faktör Analizi - AFA) kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

Özellikle tutum ölçeklerinde, maddelerin ilgili alandaki uzmanlar taraf?ndan de?erlendirilmesi yoluyla **kapsam geçerli?i** (content validity) sa?lanm??t?r. Geçerlik analizleri, ölçe?in uygulama ö?retmenli?ine yönelik tutumlar? tutarl? ve do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini göstermeyi amaçlam??t?r. Detayl? geçerlik katsay?lar? ve faktör yükleri, Zehir-Topkaya ve Yal?n (2013) makalesinde bilimsel standartlara uygun olarak rapor edilmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???n? ve kararl?l???n? belirlemek amac?yla güvenirlik çal??malar? yap?lm??t?r. Geli?tirme çal??malar?nda yayg?n olarak kullan?lan yöntem, **iç tutarl?l?k katsay?s?** olan Cronbach Alfa de?erinin hesaplanmas?d?r. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve ölçe?in güvenilir oldu?unu gösterir.

Akademik standartlara göre, bu tür ölçeklerde güvenirlik katsay?s?n?n genellikle .70 ve üzeri olmas? beklenir. Zehir-Topkaya ve Yal?n (2013) çal??mas?nda elde edilen spesifik güvenirlik katsay?lar?, ölçe?in ara?t?rma amaçl? kullan?ma uygun oldu?unu teyit etmektedir. Güvenirlik analizlerine ili?kin ayr?nt?lar, ilgili akademik yay?nda mevcuttur.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal temelini belirlemek ve tutum yap?s?n?n boyutlar?n? ortaya ç?karmak amac?yla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Geli?tirme sürecinde **Aç?mlay?c? Faktör Analizi** (AFA) uygulanarak ölçe?in kaç boyuttan olu?tu?u ve her bir maddenin hangi faktör alt?nda topland??? belirlenmi?tir. Bu analiz, uygulama ö?retmenli?ine ili?kin tutumun temel bile?enlerini bilimsel olarak ay?rm??t?r.

Faktör analizi sonuçlar?, uygulama ö?retmenli?ine yönelik tutumun tek bir genel faktörden ziyade, farkl? alt boyutlardan olu?tu?unu göstermi? olabilir. Bu alt boyutlar, ara?t?rmac?lara tutumun hangi yönlerinin daha güçlü veya zay?f oldu?unu anlama imkan? sunar. Faktör yükleri ve varyans

ARABPSYCHOLOGY.COM

aç?klama oranlar?, makalenin metodoloji bölümünde detayl?ca aç?klanm??t?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Development Scale)

Format: Lickert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Tutum ölçümü için standart bir format kullan?l?r, genellikle 5'li veya 7'li derecelendirme.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?retmen Adaylar? ve Uygulay?c? Ö?retmenler

Ya? Grubu: Yeti?kin (Yüksekö?retim ö?rencileri ve mesleki yeterlili?e sahip ö?retmenler)

Popülasyon Detaylar?: Ö?retmen yeti?tirme programlar?na kay?tl? olan veya bu programlarda rehber ö?retmenlik/uygulama ö?retmenli?i görevi üstlenen bireyler.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Tutum, Ö?retmenlik, Uygulama, E?itim Psikolojisi, Ö?retmen Yeti?tirme, Cronbach Alfa, Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

Kurumsal E-posta Adresleri: ecetopkaya@yahoo.com (Sorumlu Yazar Ece Zehir Topkaya)

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?il.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2013 y?l?nda akademik bir çal??ma kapsam?nda geli?tirilmi? ve yay?nlanm??t?r. Ölçe?in ticari olmayan akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar? genellikle orijinal kayna?a (Zehir-Topkaya & Yal?n, 2013) at?f yap?lmas? ?art?yla mümkündür. Di?er kullan?mlar için sorumlu yazar Ece Zehir Topkaya ile ileti?im kurulmas? önerilir.

Ölçe?in yay?nland??? makaleye Dergipark üzerinden eri?im sa?lanabilmektedir: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: uygulama-ogretmenligi-tutum-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Zehir-Topkaya, E., ve Yal?n, M. (2013). Uygulama Ö?retmenli?ine ?li?kin Tutum Ölçe?inin geli?tirilmesi. *E?itimde Kuram ve Uygulama, 1* (1-2), 14-24.

Uygulama Ö?retmenli?ine ?li?kin Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri, kaynak içerik özetinde sa?lanmam??t?r. Maddelerin tam listesi ve derecelendirme talimatlar?, Zehir-Topkaya ve Yal?n (2013) taraf?ndan yay?nlanan orijinal akademik makalede bulunmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM